

بسمه تعالیٰ

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی لرستان
دانشکده پرستاری و مامایی خرم آباد

گروه سلامت جامعه، سالمندی و روان

LOG BOOK

دفترچه ثبت عملکرد بالینی
کارآموزی سلامت جامعه

(بهداشت کودکان، مادران باردار، میانسالان و سالمندان؛ بهداشت مدارس؛ تنظیم
خانواده و واکسیناسیون)

تدوین: دکتر زینب خدایاری مطلق

شهریور ۱۴۰۲

اطلاعات دانشجو

شماره دانشجویی:	نام و نام خانوادگی:
ترم تحصیلی:	سال ورود:
تاریخ پایان دوره:	تاریخ شروع دوره:
	مربی دوره:

▪ شرح دوره:

فراگیر محترم؛ در طول دوره کارآموزی پرستاری بهداشت جامعه تلاش می‌شود تا شما بتوانید با مراکز بهداشتی درمانی شهر خرمآباد آشنا شده و با استفاده از آموخته‌های نظری و کاربرد اصول PHC و براساس فرایند پرستاری، خدمات سلامت را به مددجویان ارائه دهید. هدف این واحد کارآموزی، کمک به کسب توانایی و مهارت عملی در شما جهت ارائه خدمات بهداشتی به منظور ارتقاء سطح سلامت و پیشگیری از بیماریها، براساس مفاهیم آموخته از دروس اپیدمیولوژی و پرستاری بهداشتی جامعه است.

دوره کارآموزی ۹ روز است و دانشجویان در طول این مدت با نحوه ارائه مراقبت‌های بهداشتی اولیه (PHC) آشنا می‌شوند.

▪ فعالیت‌های دانشجویان به تفکیک روزهای کارآموزی:

- روز اول: آشنایی با طرح درس بالینی دوره، نحوه ارزشیابی، کارکنان و شرح وظایف مرکز، گروه‌بندی دانشجویان
- واحد واکسیناسیون: ۲ روز
- واحد مادران باردار: ۲ روز
- واحد تنظیم خانواده: ۲ روز
- واحد مراقبت کودکان: ۲ روز

▪ اهداف کلی آموزشی دوره:

- (۱) آشنایی دانشجویان با مراکز بهداشتی که پس از فارغ‌التحصیلی در آن مشغول به کار می‌شوند.
- (۲) آشنایی دانشجویان با اقدامات پیشگیرانه و درمانی که در مراکز فوق باید انجام دهند.

▪ حداقل‌های آموزشی دوره: (Course Requirements)

- اخذ و ثبت تاریخچه حداقل از ۵ مددجو طبق اصول صحیح
- انجام، ثبت و تفسیر حداقل ۵ مورد پایش رشد کودک
- حداقل یک مورد کنترل یخچال واکسن
- حداقل ۵ مورد آماده کردن واکسن را طبق اصول صحیح انجام دهد.
- حداقل ۵ مورد تزریق واکسن (عضلانی، جلدی، زیر جلدی) انجام دهد.
- گزارشی از آشنایی با سطوح بهداشتی و وظایف واحد‌های مختلف را به مربی تحويل دهد.

▪ قوانین و مقررات آموزشی:

- ساعت حضور در مراکز بهداشتی ۷/۳۰ - ۱۳/۰۰ می‌باشد.

- رعایت فرم کارآموزی در طول دوره الزامی است (روپوش سفید و تمیز؛ مقننه و شلوار سرمه ای یا مشکی و کفش ساده؛ داشتن اتیکت؛ عدم استفاده از شلوار جین و چسبان؛ عدم پوشیدن زیورآلات؛ کوتاه بودن ناخنها و فاقد لام ناخن؛ رعایت بهداشت فردی).
- آراستگی و سادگی ظاهر و موازین اسلامی را در پوشش رعایت کند.
- در برخورد با مددجویان و همراهان آنها و کارکنان مراکز سلامت جامعه اصول اخلاقی و شئونات اسلامی را رعایت نماید.
- خروج از مرکز بهداشتی تحت هر عنوان فقط با کسب مجوز از مدیر گروه محترم و استاد مربوطه میسر می باشد.
- حضور دانشجو در تمام جلسات کارآموزی الزامیست و ساعات غیبت دانشجو در این واحد از ۱/۱ مجموع ساعت آن واحد تجاوز نکند.
- رعایت قوانین و مقررات آموزشی در مراکز بهداشتی، اشتیاق به یادگیری و حضور فعال در مباحث گروهی در ارزشیابی لحاظ می شود.
- تمام دانشجویان باید اطلاعات مربوط به تجربیات عملی خود را در قالب **Log book** جمع آوری نمایند.
- هر دانشجو می بایست **Log book** خود را شخصا تکمیل نماید.
- هر دانشجو موظف است تمام اطلاعات ثبت شده در **Log book** خود را به تفکیک به تایید استاد خود برساند.
- هر دانشجو بایستی کلیه فعالیت های یادگیری خود را به طور کامل در کار پوشه خود مکتوب نموده و در پایان دوره کارآموزی به پیوست **Log book** به موقع تحويل نماید.

■ منابع برای مطالعه دانشجو:

- Allender J, Rector Cherie L, Warner K. Community & public health nursing: promoting the public's health. Wolters Kluwer, Last edition.
- Lancaster M. Public Health Nursing, Population-Centered Health Care in the Community, Last edition.
- ایلدربادی اسحق، درسنامه پرستاری بهداشت جامعه (۱، ۲، ۳)، نشر جامعه نگر، آخرين ويرايش برنامه و راهنمای ايمن سازی (مصوب کميته کشوری ايمن سازی)، ۱۳۹۴
- جدید ميلانی مريم و همکاران، پرستاری بهداشت جامعه (۱، ۲، ۳)، انتشارات اندیشه رفیع، آخرين ويرايش حسينی و. و همکاران، پرستاری بهداشت جامعه (۱)، نشر جامعه نگر، آخرين ويرايش راهنمای تقدیه با شیر مادر و تغذیه تكميلي بوکلت چارت های مربوط به مراقبت از کودک و مادر سالم دستورالعمل های وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی برای مراکز بهداشتی در مورد مراقبت از مادران باردار، رشد و تکامل نوزاد و کودک و...
- استفاده از مطالب آموزشی ضمن خدمت پرسنل مراکز بهداشتی در مورد مراقبت از مادر و کودک و...

■ مهارت هایی که دانشجو باید در طول دوره باید کسب نماید:

مهارت های شناختی:

- آشنایی دانشجویان با سطوح مختلف بهداشتی، واحد های بهداشتی و وظایف آنها
- آشنایی دانشجویان با مراکزی که پس از فارغ التحصیلی در آنها مشغول به کار می شوند
- آشنایی دانشجویان با فعالیت های بهداشتی و درمانی که در مراکز باید انجام دهند

مهارت های نگرشی:

- درک اهمیت انجام مراقبت و آموزش به جامعه
- درک مشکلات مادران و کودکان در جامعه

مهارت های حرکتی:

- کسب مهارت در گرفتن تاریخچه و تشکیل پرونده برای مادر و کودک و ثبت کامپیووتری آنها
- کسب مهارت در پایش رشد کودک و ارزیابی وضعیت تکاملی
- کسب مهارت در کنترل یخچال واکسن
- کسب مهارت در زمینه آماده کردن واکسن
- کسب مهارت در تزریق واکسن

▪ اصول کلی تکمیل Log book

- (۱) توصیه می گردد دانشجویان Log book خود را تمامی اوقات به همراه داشته باشند و اطلاعات را با نظم مشخص در آن ثبت کنند. این روش سبب کاهش موارد ثبت اطلاعات از طریق رجوع به حافظه که با خطا همراه است خواهد شد.
- (۲) بهتر است جداول ثبت Log book در مرکز بهداشتی درمانی محل آموزش دانشجو تکمیل گردد تا اطلاعات مورد نیاز به سهولت در اختیار باشد.

الف) واحد واکسیناسیون

ردیف	فعالیت های فراغیران	مشاهده گر	با کمک	با نظارت	مستقل
1.	کنترل و ثبت دمای یخچال نگهداری واکسن سه بار در روز				
2.	برقراری ارتباط مطلوب با مادر و کودک				
3.	کنترل کارت واکسن کودک بمنظور مراجعة موقع و ثبت تاریخ تلقیح و مراجعة بعدی				
4.	کنترل کارت واکسن جهت تعیین نوع واکسن				
5.	بررسی سلامت کودک قبل از انجام واکسیناسیون				
6.	ارزیابی اطلاعات مادر در مورد واکسن های مورد نیاز کودک				
7.	کنترل واکسن مورد نیاز از نظر نام، تاریخ مصرف و رنگ				
8.	شستن دستها قبل از انجام واکسیناسیون				
9.	قرار دادن کودک در وضعیت مناسب در طول واکسیناسیون				
10.	دادن قطره خوراکی فلچ اطفال به روش صحیح				
11.	انتخاب با دقیق و صحیح محل تزریق واکسن های مختلف				
12.	ایمنسازی زنان باردار و کودکان زیر 7 سال با توجه به سابقه واکسیناسیون آنها				
13.	آموزش عوارض احتمالی و مراقبت های لازم بعد از واکسیناسیون				

ب) واحد مراقبت از کودک

ردیف	فعالیت های فراغیران	مشاهده گر	با کمک	با ناظرت	مستقل
1.	برقراری ارتباط مطلوب با مادر و کودک				
2.	بررسی کارت و فرم های مراقبتی کودک در پرونده کامپیوتري خانوار				
3.	تمکیل فرمهای کامپیوتري موردنیاز مربوط به پرونده خانوار در صورت مراجعت اول				
4.	اندازه گیری صحیح وزن کودک صفر تا 8 سال				
5.	اندازه گیری صحیح قد کودک صفر تا 8 سال				
6.	اندازه گیری صحیح دور سر کودک صفر تا 18 ماهه				
7.	رسم صحیح نمودار رشد کودک در کارت و پرونده کامپیوتري کودک				
8.	بررسی و تفسیر وضعیت نمودار برای مادر				
9.	تشخیص کودکان دچار کندی رشد، توقف رشد و کاهش رشد				
	تشخیص موارد نیازمند مراقبت ویژه و انجام اقدامات لازم				
10.	آموزش فواصل مراجعه کودک به همراه کودک				
11.	ثبت اطلاعات بررسی شده کودک در پرونده کامپیوتري وی				
12.	تعیین مراجعه بعدی و ثبت آن در کارت کودک با توجه به سن و وضعیت کودک				
13.	بررسی سیر تکاملی کودک با توجه به سن کودک				
14.	بررسی نحوه تغذیه شیر خوار (شیر مادر، شیر خشک، شیر گاو و..)				
15.	آموزش شروع به موقع تغذیه کمکی، نحوه تهیه و غذا دادن به کودک				
16.	تجویز به موقع و به میزان صحیح مکمل ها (قطره آهن، مولتی ویتامین ، قطره AD و آموزشهای لازم آنها				
17.	ارائه آموزشهای لازم در زمینه ترویج تغذیه با شیر مادر				
18.	توضیح نحوه نگهداری کودک در هنگام شیر دهی (از طریق مشاهده شیردهی)				
19.	آموزش وضعیت صحیح مادر هنگام شیردهی (درازکش، نشسته و...)				
20.	ارائه آموزشهای لازم به مادر در صورت مشکلات پستانی				
21.	آموزش صحیح دوشیدن و ذخیره سازی شیر مادر				
22.	اصلاح باورهای غلط شیر دهی مادر				
23.	اعلام و ثبت نوبت مراجعه بعدی در کارت مراقبت کودک				

ج) واحد مراقبت مادران باردار در دوران بارداری

ردیف	فعالیت های فراغیران	مشاهده گر	با کمک	با ناظرات	مستقل
1.	برقراری ارتباط مطلوب با مادر باردار				
2.	معرفی و ارجاع مادر باردار برای انجام آزمایشات روتین				
3.	تخمین تاریخ احتمالی زایمان مادر باردار				
4.	تکمیل فرم مراقبت از مادر باردار او لین مراجعه به صورت کامپیوتروی				
5.	اندازه گیری صحیح قد، وزن و فشارخون مادر باردار				
6.	تعیین BMI مادر باردار				
7.	تجویز به موقع و به مقدار صحیح آهن، اسیدفولیک و مولتی ویتامین آموزش بر حسب نیاز و با توجه به سن حاملگی				
8.	بررسی مشکلات بهداشتی مادر از طریق مشاهده، مصاحبه، معاینه و نتایج آزمایشات				
9.	تعیین و اعلام نوبت مراجعه بعدی به مادر باردار				
10.	ارجاع مادر باردار جهت تزریق واکسن در صورت لزوم				
11.	آموزشهای لازم به مادر باردار با توجه به ماههای مختلف بارداری				
12.	آموزش به مادر در مورد واکسن های بدو تولد، تداوم شیر مادر و مشکلات احتمالی				
13.	تعیین مراقبت های پس از زایمان (روز دهم و روز چهلم)				
د) واحد تنظیم خانواده					
14.	برقراری ارتباط مطلوب با مددجو				
15.	تشکیل پرونده برای مددجو به صورت کامپیوتروی				
16.	انجام مراقبت های روتین (اندازه گیری وزن، فشارخون و...)				
17.	مشاوره جهت انتخاب روش مطمئن پیشگیری از حاملگی				
18.	آموزش نحوه استفاده از قرصهای پیشگیری از حاملگی				
19.	آموزش استفاده از آمپولهای تزریقی پیشگیری از حاملگی				
20.	آموزش استفاده از IUD				
21.	آموزش انجام توبکتومی و واژکتومی				
22.	آموزش نحوه استفاده از کاندوم برای پیشگیری از حاملگی				
23.	آموزش عوارض احتمالی روشهای پیشگیری از حاملگی				
24.	آموزش نحوه انجام خودآرمایی پستان				
25.	آموزش اهمیت انجام پاپ اسمیر و آمادگیهای لازم آن				
26.	ارجاع موارد مشکل دار				
27.	پیگیری موارد ارجاع داده شده				

۵) واحد بهداشت محیط

ردیف	فعالیت های فراگیران				
مستقل	با نظارت	با کمک	مشاهده گر		
۱					پرونده های بهداشت محیط خانه بهداشت را بررسی و پیگیری کند
۲					ویژگی های جغرافیایی و زیست محیطی روستا را تعیین کند
۳					شاخص های بهداشت آب روستا را بررسی کرده و در صورت امکان مداخله موثر ارائه دهد.
۴					شاخص های بهداشت فاضلاب روستا را بررسی و در صورت امکان مداخله موثر ارائه دهد.
۵					شاخص های بهداشت زباله روستا را بررسی و در صورت امکان مداخله موثر ارائه دهد.
۶					بهداشت اماكن عمومي روستا را بررسی و در صورت امکان مداخله موثر ارائه دهد

و) مراقبت های سالمندان و میانسالان

۱	تمکیل فرم ها و پرونده های مربوطه
۲	برقراری ارتباط مناسب با سالمند / میانسال
۳	ارجاع سالمند / میانسال و پیگیری های لازم در صورت نیاز
۴	تجویز مکمل های لازم
	برگزاری یک کلاس گروهی یا فردی جهت ارتقاء سلامت سالمند/میانسال

ز) واحد بهداشت مدارس

۱	ارائه آموزش های چهره به چهره به دانش آموزان
۲	ارائه آموزش های گروهی به دانش آموزان ، والدین و معلمان
۳	بررسی مدرسه مورد نظر از ابعاد مختلف طبق چک لیست استاندارد
۴	لیست کردن مشکلات موجود در مدرسه طبق تشخیص های پرستاری
۵	نوشتن فرایند پرستاری برای یکی از مشکلات موجود مدرسه و اجرای راهکار مورد نظر در صورت امکان

ح) واحد بهداشت حرفه ای

۱	بررسی وضعیت بهداشت محیط کار از نظر تهویه، گرما، سرما و...
۲	آشتایی با فرم ها و نحوه معاینات دوره ای کارگران و شناسایی مشکلات و مخاطرات بهداشتی در محیط کار
۳	برگزاری حداقل یک کلاس آموزشی فردی یا گروهی در زمینه بهداشت حرفه ای
۴	ارائه گزارش کتبی بازدید از کارخانه به همراه لیست نکات مثبت و منفی بهداشتی آن مرکز

ط) واحد بیماریابی

ردیف					
مستقل	با نظارت	با کمک	مشاهده	گر	
۱					آموزش BSE و تفکیک موارد طبیعی از غیر طبیعی
۲					آموزش، مشاوره وارجاع در مورد پاپ اسمیر و مشاهده حداقل یک مورد
۳					بیماریابی مشکلات دهان و دندان
۴					بیماریابی پدیکولوزیس
۵					بیماریابی عیوب انکساری
۶					بیماریابی مشکلات اسکلتی عضلانی
۷					بازدید طرح بیماریابی هایپوتیروئیدی، PKU، کاهش شنوایی و ارائه گزارش کامل
۸					خونگیری از پاشنه پای نوزاد
ی) واحد مشاوره ازدواج و فرزند آوری					
۱					فراگیر مرکز مشاوره قبل از ازدواج را معرفی نماید.
۲					پس از شرکت در کلاس آموزش قبل از ازدواج مشکلات موجود در جلسه آموزشی را لیست نماید.
۳					جهت عینی نمودن مشکلات، پرسشنامه بررسی مشکلات آموزشی تهیه نماید.
۴					نتایج حاصل را پس از آنالیز بصورت درصد یا با نمودار نشان و توضیح دهد.
ک) واحد بازدید منزل					
۱					یک خانواده آسیب پذیر را با کمک مربی و کارکنان سلامت شناسایی کند.
۲					با خانواده موردنظر آشنا شده و رضایت سرپرست و اعضای خانواده را برای انجام فرآیند جلب کند.
۳					برای اولین ملاقات با مشورت خانواده تعیین وقت کند.
۴					قبل از مراجعه ابتدا پرونده بهداشتی خانواده را بررسی کرده و اطلاعات ضروری (ترکیب سنی و جنسی خانواده، حضور عضوی آسیب پذیر در خانواده، سابقه پزشکی و اجتماعی خانواده، وضعیت اقتصادی و پیشینه فرهنگی خانواده) را از کارکنان مراقبت سلامت پایگاه جمع آوری کند.
۵					به محل زندگی خانواده مراجعه کرده و بر اساس فرآیند پرستاری به بررسی مشکلات خانواده بپردازد.
۶					مشکلات خانواده را براساس فرآیند پرستاری تشخیص و اولویت بندی کند.
۷					مداخلات لازم را برای هر مشکل برنامه ریزی و هدف گذاری کند.
۸					مداخلات لازم را برای هر مشکل اجرا کند.
۹					میزان دستیابی به اهداف مورد نظر در هر مداخله را بررسی کند.
۱۰					کارایی و اثربخشی اجرای فرآیند پرستاری در خانواده را ارزشیابی نهایی کند.
۱۱					از خانواده بازخورد دریافت نماید.

			درصورت لزوم خانواده را یک هفته بعد از پایان بازدیدها، حضوری پیگیری کند.	۱۲
--	--	--	---	----

ابزار ارزیابی مقررات و اصول ارتباط و اخلاق حرفه‌ای

این از ارزیابی مهارت یالینی از طریق مشاهده مستقیم (DOPS) است.

نمره مبنا	عنوان مهارت	کامل	نسبتاً کامل	متوسط	ضعیف	انجام نداد
	وسایل لازم را آماده کرده است.					
	پروسیجرها را برای بیمار توضیح داد.					
	از بیمار برای اجرای پروسیجرها اجازه گرفت.					
	شرایط استریل را رعایت کرد.					
	پروسیجرها را صحیح انجام داد.					
	توالی مراحل انجام پروسیجر را رعایت کرد.					
	اقدامات پس از اتمام پروسیجر را انجام داد.					
	با بیمار ارتباط درمانی مناسب برقرار کرد.					
	اخلاق و رفتار حرفه ای را در برخورد با بیمار رعایت کرد.					

						نمره
--	--	--	--	--	--	------

جدول ارزشیابی نهایی دوره

ملاحظات	نمره دانشجو	نمره مبنا	موارد ارزشیابی
			اخلاق و ارتباط حرفه ای
			مهارت های عملی و آموزشی بر اساس اهداف بخش
			آزمون ورودی
			آزمون کتبی
			DOPS
			نمره کل: